

Õiguskantsler

Teie 04.04.2017 nr

Meie 09.05.2017 nr 6-1/170566/1701963

Tööandja eluruum

Austatud []

Küsisite oma juhtumi näitel, kas tööandja eluruumi andmisel tegevväelasele võib selle kasutajat kohustada tasuma remondifondi makseid.

Selline võimalus tuleb [kaitseväeteenistuse seaduse](#) (KVTS) § 111 lõikest 4: „Tööandja eluruumi kasutada andmisel peab ette nägema, et selle kasutamisega seotud kõrvalkulu, maksud ja koormised katab eluruumi kasutaja kooskõlas kasutusõiguse ulatuse või kasutatud teenuse ulatusega.“

Norm küll remondifondi makseid sõnaselgelt ei nimeta, kuid nende paigutamine *kõrvalkulu* alla on võimalik. [Seletuskirjas](#) põhjendati KVTS § 111 lg 4 sisu ja ulatust järgmiselt: „Eelnõuga ei piirata õigust nõuda tegevväelaselt kulu, mis on seotud vara majandusliku säilimisega.“

Avaliku teenistuse seaduse [käsiraamatu](#) järgi ei ole tööandja eluruumi kasutusse andmine mitte niivõrd teenistusega kaasnevate kulude katmine, kuivõrd täiendava soodustuse andmine ehk palgalisa. Selline hüve on eriteenistuse põhjendatud erand üldise avaliku teenistuse seaduse põhimõttest, et ametnik valib oma elukoha ja teenistuskoha ise. Ka KVTS § 111 lg 1 mõtte ja sõnastuse „Tegevväelasele võib anda kasutada tööandja eluruumi [---]“ järgi ei ole turupõhisest kasutustasust soodsama tööandja eluruumi kasutusse andmine kaitseväge kohustus, vaid pigem soodustus, mis aitab leevendada teise omavalitsusüksuse territooriumil asuvale ametikohale nimetamise tõttu kaasnevaid elukorralduse muutuste ebameeldivaid mõjusid.

[Avaliku teenistuse seaduse](#) § 47 lg 1 järgi hüvitatakse ametnikule teenistusülesannete täitmiseks otseselt vajalikud kulud põhjendatud ulatuses. Sellisteks on need, ilma milleta teenistusülesannet täita ei saaks või kannataks oluliselt selle kvaliteet. Kuna kaitsevaelaste rotatsioon on riigi julgeoleku huvides, on turuhinnast soodsama eluruumi kasutusse andmise võimalus üks meede selleks, et ametiülesande täitmise kvaliteet vaatamata elukorralduse muudatustele ei kannataks.

Teie soovitud eluruumi ametnikule kasutusse andmisel remondifondi maksete riigi kanda jätmise ehk selle kulu riigieelarvest tasumine peab omakorda olema põhjendatud ja vajalik. Põhiseaduse § 28 kohustab riiki andma abi selliste sotsiaalsete riskide puhul, mil ohus on inimväärne toimetulek. Nende kulude riigieelarvest katmine on põhjendatud. Tööandja eluruumi kasutusse andmise võimalus on ette nähtud sõltumata sellest, kas kaitsevaelane elab puuduses või mitte. See ei ole Põhiseadusest tulenev kohutus, vaid riigi heast tahtest ja kaitse- ja

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Julgeolekupoliitilistest eesmärkidest antava hüve või soodustusega, mitte PS § 28 lg 2 alusel abi andmisega.¹ Sellise otsuse tegemisel ning erinevate väärtuste ja vastanduvate huvide kaalumisel on Riigikogul suhteliselt avar otsustusvabadus. Täna kehtiva KVTS § 111 lg 4 puhul ei ole Riigikogu pidanud remondifondi maksete tasumist riigieelarve vahenditest põhjendatuks. See ei ole eluruumi kasutaja jaoks küll soodne, kuid ei ole ka õigusvastane.

Kaitseministri [määruse](#) alusel on alates 01.01.2017 korterite kasutustasud väljaspool Tallinna ja Tartut 1,25 eurot eluruumi ruutmeetri kohta. Kinnisvaraportalide www.city24.ee ja <http://kinnisvaraportal-kv-ee.postimees.ee/> võrdluses on tegemist Jõhvi turuhinnast märkimisväärselt madalama tasuga. Kui sellele summale lisada juurde kõrvalkulu, maksud ja koormised, võib lõpptasu olla ikkagi turuhinnast madalam. Juhul, kui see nii ei ole, on võimalik Kaitseväge antud eluruumist loobuda ja valida üüripind vabalt üüriturul.

Lõpetuseks täname küsimuse tõstatamise ja probleemile tähelepanu juhtimise eest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Helen Kranich 693 8446
Helen.Kranich@oiguskantsler.ee
Raivo Sults 693 8415
Raivo.Sults@oiguskantsler.ee

¹ Vt RKPJKo 27.12.2011, [3-4-1-23-11](#), p 68.